

Levitic. 20. nam adultera lapidatur, ut constat Levit. 20. Num. 15. n. 16. & si suspecta habebatur de tali crimine, aquis zelotypiæ, quas bibere cogebatur, manifestabatur, ut patet Num. 15. n. 27.

57. Non tamen, quod Judæi ex qualibet causa non poterant dare libellum repudii, ut constat ex Malachia 2. nu. 16. ubi propheta arguens eos, qui capti pulchritudine alienigenarum repudiabant uxores suas Hebræas, ait: Si odio habueris, dimitte, Verumamen iniquitas operiet vestimentum ejus: id est, corpus ejus, quod est quasi vestimentum animæ, ut interpretantur D. Hieronymus, Lyran. Ribera, & alii, ac proinde, si hac de causa, eo quod non sit multum pulchra, oderis, & repudias uxorem tuam, peccabis, & pena hujus peccati in corpus tuum derivabitur à Deo: Tunc autem peccabat repudians, non autem repudiata: quia cogebatur discedere.

58. Tertia quæstio, & longè gravior: An Judæis permillum fuerit uxorum repudium, Deo cum illis in hac parte dispensante, ita ut repudiantes eas non peccarent; & per hoc repudium solum fuisset vinculum matrimonii, ut repudians aliam duceret, & repudiata alteri nubere posset? Magister in 4. dist. 33. ibi, D. Bonaventura, & alii tenent, tale repudium non esse licitum.

59. Tamen communissima est sententia hodie tale repudium fuisse licitum Judæis, & justâ causâ interveniente, absque peccato fieri, & per illud solvi matrimonium, Deo sic ordinante, ac dispensante. Probatum primò, quia hic, & in citato loco Deuteronomii præscribitur modus, & ritus repudii, & ex lege repudiata poterat cum altero nubere, ut ibi dicitur vers. 3. Cumque egressa alterum maritum duxerit: Ergo prius matrimonium per repudium jam erat solutum, alioquin lex illa vetus permisisset, publica, & continua adulteria; tales fuissent copulæ omnium repudiarum: & confirmatur, quia Hebræice habetur: Scribat libellum excessionis: ergo per tale repudium scinditur vinculum matrimonii. Ita Abulens. Borgen. Cajetan. Olearter, & multi alii, quos citant, & sequuntur Henricus tract. de Matrimon. c. 17. ad 14. Sanchez de Matrimon. lib. 10. disp. 1. Nolter M. Cornejo de matrim. & alii.

60. Dices: Christus ait in præsentibus, Moysen ob duritiam cordis Judæorum permisisse eis repudium: ergo hæc tantum fuit nuda permissio, ut non punirentur repudiantes. Respondeo, duritiam hanc fuisse causam, cur Deus concesserit repudium, ne scilicet Judæi uxores suas, quas repudiare non poterant, occiderent. Hæc tamen concessio efficiebat, ut repudium esset licitum: quia Deus propter duritiam Judæorum, in lege matrimonii cum eis dispensabat, ut eorum infirmitati subveniret; sicut, ut notat Lyran. in hoc cap. 19. Matth. Deus, Deut. 23. n. 19. permisit Judæis uturas circa alienigenos, ne fratres gravarent.

61. Quarta quæstio: quænam erat forma libelli repudii? Hanc tradunt ex multis Sixtus Senensis, Vatablus, Olearter, & multi alii, quos referunt ac sequuntur Lorinus, Cornelius ad citatum cap. 24. Deuteron. & nominabantur ad minimum tres generationes, Pater, Avus, & Atavus repudiantis, ac repudiata, ne esset error in personis: Et dicebat, ego Simeon filius, &c. die primâ mensis secundâ anno à creatione

mundi 5296. in hac civitate, ex aîni mei consensu, & sine ulla coactione repudiavi Racheliam filiam, &c. Et dedi illi libellum repudii in manu ejus, scheidam abscissionis, & signaculum divisionis, ut sit à me abjecta, & abeat quocumque velit, & nemo possit illi prohibere, juxta constitutiones Moysi, & Israël.

Quinta quæstio, de modo, ac cæremoniis, quibus libellus repudii fiebat. Primò, ut docet, D. Augustin. lib. 19. contra Faustum, c. 26. & hoc cap. 19. Matthæi, & docent D. Paschal. D. Theod. Carthusianus, & debet fieri ab Scribis populi, qui erant viri docti, ut examinarent, & cognoscerent an daretur causa legitima ad repudium: Secundò, ut charta esset juridice facta, & scripta, subscriptaque à duobus testibus, ne facile à quolibet negari posset, & ut ita lites evitarentur. Tertiò, ut libellus repudii daretur in manu repudiata, ut disponit lex, Maldonatus ad hoc cap. 19. Matthæi, alias dedit conditiones. Quartò, ut libellus esset scriptus literis distinctis, & rotundis. Quintò, ut in libello nulla esset atramenti gutta, nec vestigium alicujus raturæ.

62. D. August. Quomodo, & quibus cæremoniis libellus fiebat. D. Paschal. D. Thom. Carthuf.

Maldonat.

Abulens. Borgen. Cajetan. Olearter.

Henric. Sanch. Cornejo.

63. Quid sit fornicatio, quid adulterium.

64. Guid. Car. Luther. Calvin. Erasim. Caietanus.

65. Fides catholica.

66. Bellarm. Senens. Sanch. Guierrez.

67. Sermo est non de vinculo matrimonii, sed de divorcio.

68. Mulier etiam dimissa alligata est vinculo matrimonii.

69. Altera Textus explicatio.

Christus respondet duabus quæstionibus Pharisæorum.

Abulens. Maldonat. Franc. Luc. Cornel.

70. Magis explicatur quid sit mæchatur.

Matth. 5. n. 33. facit mæchatur.

Hebræice, Cornel.

71. Matth. 19. n. 10. Dicunt ei Discipuli ejus: Si ita est causa hominis cum uxore, non expedit nubere

72. O 4 VERSIONES

lib. 1. cap. 23. n. 4. idem Origenes hic tractat. 7. durè, & acriter perstringit nonnullos sui ævi Episcopos, tanquam indoctos, quod cum Tertulliano lib. 4. contra Marc. & Ambrosiastro censentibus, qui persuadebant uxoribus secundas nuptias ob virorum adulteria, dicentes conjugii infontem licere conjugem fontem, & adulteratam dimittere, & alteri copulari: quem errorem Origenes fortiter arguit, & rejicit.

66. Probatum Veritas Catholica ex multis locis Pauli 1. Corinth. 7. n. 10. & 11. Roman. 7. n. 2. ait: Nam qua viro est mulier, vivente viro alligata est legi: si autem mortuus fuerit vir ejus soluta est à lege viri: Ad quæ verba audiendus est D. Augustin. lib. 2. de adulterinis conjugii, cap. 4. & ait: Hæc verba Apostoli toties inculcata, vera sunt, viva sunt, plena sunt. Nullius viri posterioris mulier esse incipit, nisi prioris esse desierit. Esse autem desinet uxor prioris, si moriatur vir ejus, non si fornicetur. Licet itaque dimittere conjugem ob causam fornicationis, sed manet vinculum prioris. Propter quod sit reus adulterii, qui dimissam duxerit, etiam ob causam fornicationis: & latè prosequitur Augustinus explicans, quod nec per fornicationem solvatur vinculum Matrimonii, vivente viro. D. Hieronym. epist. 147. ad Amandum, sic ait: Omnes causationes Apostolus amputat: aperissime definit, vivente viro adulteram esse mulierem, si alteri nupserit. Quando vir ejus vivit, licet adulter sit, licet sodomita, licet flagitiis omnibus cooperus, & ab uxore propter hæc scelera derelictus, maritus ejus repudiatur, cui alterum virum accipere non licet. Et ita communiter loquuntur alii Patres, ut potest videri apud Autores citatos.

67. Ad fundamentum hæreticorum desumptum ex præsentibus loco Matthæi, dico quod nunc in hoc sermone Christus D. revocat libellum permissum repudiæ à Moysè, & reducit rem ad suam primævam perfectionem, ac originem: Moyses ad duritiam cordis vestri permisit vobis dimittere uxores vestras, ab initio autem non fuit sic: ab initio unum masculinum creavit Deus, & ut ait Christus, Erunt duo in carne una: & hanc perfectionem Christus D. introduxit in sua lege nova: Et si sum duo in carne una, una caro non potest dissolvi, vel separari à se ipsa, nisi aliqua filius pars pereat: ergo cum vir, & mulier per matrimonium sint una caro, non possunt dividi, nec dissolvi inter se, nisi aliqua pars, seu aliquis ex eis moriatur: ergo cum Christus ait: Dico vobis, quod quicumque dimiserit uxorem suam, nisi ob fornicationem, & aliam duxerit, mæchatur. Consequenter loquens Christus ad suam doctrinam, nec est illi contrarius; non enim loquitur de solutione ipsius vinculi matrimonii, quia sum duo in carne una: sed loquitur de dimissione, seu separatione, quæ fit ob fornicationem, vel ob aliam causam denotatam sub fornicatione, quæ fit per divorcium, quod Christus hic explicavit & idem jam declaravit Matth. 5. n. 32. proindeque non est sermo de vinculo matrimonii, sed de divorcio.

Confirmatur tota hæc doctrina ex secunda parte hujus versus, in qua ait Christus: Qui dimissam duxerit, mæchatur. Christus loquitur simpliciter, & absolute: Ergo simpliciter, &

absolute est intelligendus; qui cognoverit ipsam mulierem dimissam, etiam ob fornicationem, mæchatur, seu facit adulterium, & ex eo facit adulterium; quia ipsa mulier sic dimissa alligata erat vinculo matrimonii: nam si ab eo esset absoluta, talis copula non esset adulterii, sed fornicationis.

Respondet secundò cum D. Augustino lib. 69. contra Adimantum, cap. 3. cum Theophyla D. August. & alii, quod illud verbum, mæchatur, referendum sit tam ad id quod præcessit, quam ad id, quod sequitur. Quicumque dimiserit uxorem nisi ob fornicationem, & aliam duxerit, mæchatur. Illud quicumque bis est intelligendum, quicumque dimiserit uxorem suam, nisi ob fornicationem: & quicumque aliam duxerit, mæchatur. Nam Pharisæi duas quæstiones Christo proposuerunt. Prima fuit: Si licet dimittere uxorem quocumque ex causa? Secunda fuit, ut scribit D. Marcus, quod Moyses præcepit scribere libellum repudii, & dimittere. Christus D. ad utramque quæstionem respondens, ad primam ait, quod non licet dimittere uxorem ex quocumque causa, nisi ob gravi, v. g. ob fornicationem. Secunda quæstio fuit de libello repudii, per quem matrimonium solvebatur, & alia ducebatur: Christus novus legislator rem ad suam primam originem reducens, ut jam dixi, summamque perfectionem in sua lege nova introducens, cum libello repudii sustulit polygamiam, id est, pluralitatem uxorum, quæ tunc erat licita, & ita hoc modo repetendum est illud, Quicumque: Quicumque dimiserit uxorem, nisi ob fornicationem, & qui cumque aliam duxerit, mæchatur. D. Marthæus brevitati consulens, utramque Christi responsonem in unum sententiam conflat, subintelligens semel, Quicumque, narrans substantiam rei, & aliqua intermittens, ut sæpe facit, c. 9. vers. 18. narrans; quod Archifynagogus accessit ad Christum dicens, Filia mea modo defuncta est: cum tamen, ut constat ex D. Marco; & Luca, nondum erat mortua, sed postea demortua fuit, brevitati studens, substantiam historice refert. Ita Abulens. q. 88. Maldonatus, Franciscus Lucas, Cornelius, & alii, ut retulit tom. 2. in Evangel. cap. 29. q. 1. n. 10. sicut & in præsentibus Matthæus ob brevitem omittit multa, quæ Marcus scribit. Vide proximam expositionem.

Et confirmatur, ac declaratur præsens interpretatio; nam vir dimittens uxorem suam, castam, & innoxiam, quamvis aliam non ducat, mæchatur; tum quia violat fidem, ac jus matrimonii, & uxoris suæ, quod est etiam mæchatur, nam propriè mæchatur, significat vitium directè repugnans matrimonio, quale est dimissio uxoris infontis; tum etiam, quia mæchatur, id est, facit eam mæchatur, ut explicat Christus Matth. 5. n. 33. facit mæchatur. Deinde, quia verba Hebræa conjunctionis, per duplicem actionem sunt explicanda, ut notarunt Hebræicè periti, ut advertit Cornelius à Lapide, hic v. gr. si dicatur, quicumque dimiserit uxorem suam, nisi ob fornicationem, & quicumque aliam duxerit, mæchatur.

Matth. 19. n. 10. Dicunt ei Discipuli ejus: Si ita est causa hominis cum uxore, non expedit nubere

O 4 VERSIONES

Abulens. Maldonat. Franc. Luc. Cornel.

70. Magis explicatur quid sit mæchatur.

Matth. 5. n. 33. facit mæchatur.

Hebræice, Cornel.

71. Matth. 19. n. 10. Dicunt ei Discipuli ejus: Si ita est causa hominis cum uxore, non expedit nubere

72. O 4 VERSIONES

VERSIONES.

Syr. ex Guido. Si ita est negotium inter virum cum uxore sua. Syrus. Si talis est rigor inter virum & uxorem, non expedit uxorem ducere. Persicus. Quod si ita se habet causa. Arabicus. Si ita est constitutio foeminae, & viri, non bonum est, ut ducat ipse. Clem. Alexand. Non expedit homini nubere. Theophyl. Contrahere matrimonium.

ALTER TEXTUS.

Mar. c. 10. n. 1. Et in domo iterum discipuli ejus de eodem interrogaverunt eum.

EXPOSITIO VI.

71. DICUNT ei discipuli ejus: In domo scilicet, ut exprimit D. Marcus Pharisæi in publico: Discipuli in secreto interrogant: Magna prudentia est sapere rem non in publico, sed in abdito tractare, de ea agere, ac interrogare. Pharisæi, utpote carnales, de conjugio cum multiplici foemina agunt, Discipuli Domini, utpote puri, ac Sancti, de continentia, ac cœlibatu differunt, ut docet hic D. Thomas, quod unusquisque habet in corde; hoc erudat ore. Si ita est causa. D. Paschas. lib. 9. in Math. ait: Non de dubietate doctrinae Magistri ita dicunt discipuli, sed de periculi magnitudine, qua nubentibus contingere solet. Ita Paschas. hominis cum uxore. D. Ambrosius in exhortatione ad Virgin. D. Hieron. D. Chrysof. Euthym. hoc loco. Illud, si ita est, hoc modo intelligunt, si ita est, ut non liceat viro nisi adulterii causa uxorem dimittere, sed cum ea, quamvis sit deformis, rixosa, & odiosa, totam vitam agere. Tamen simplicius mihi videtur dicendum cum Francisco Luca, ita esse matrimonium indissolubile, ut neque ob fornicationem, nec ob aliam quamcumque causam gravem solvatur; sed semper illius vinculum integrum maneat; cum hæc doctrina esset valde nova, & præter id, quod erat in usu: nam dimissa uxore cum libello repudii alia ducebatur; cum, inquam, doctrina esset nova, maxime commovit. D. Gregorius Nazianzenus Oratione ad hæc verba videtur innuere, quod discipuli hæc verba dixerunt ex consuetudine, aut sensu Pharisæorum.

72. Si ita est causa viri cum uxore: Explicat Carthosianus, si ita se habet hoc negotium matrimonii, ut sit omnino indissolubile, durante vita, non expedit nubere: & quamvis hoc verbum nubere, sit ambiguum, nam dicitur de viro, vel foemina; dum matrimonio conjunguntur, tamen hic tantum refertur ad virum, qui habebat auctoritatem ad dandum libellum repudii, ut dixi supra, q. 7. & ideo hic idem est nubere,

ac uxorem ducere, ut vertunt Græcus, & Syrus, nisi forte cum emphasi, Noster Interpretes posuit nubere, ut denotaret subjectionem, ac servitutem, quæ vitæ astringitur uxori. Nam nubere aliquando dicit servitutem, ut habet Calepinus; unde dixit Martialis lib. 8.

Calepin. Martial.

Uxori nubere nolo mea.

Id est nolo servire, ac me servitute subjicere meæ uxori.

QUESTIO IX.

Grave jugum, & durum bellum maritis est uxor.

71. In præsentia dicunt discipuli Christo; si ita est causa hominis cum uxore sua, non expedit nubere; id est, ut dixi in Expositione, si vinculum matrimonii ita est indissolubile; ut ab eo per totam suam vitam homo non possit liberari, non expedit nubere. Grande pondus est uxor, quod deponere non licet. Itaut si mulier fuerit iracunda, rixosa, levicula, non bonis moribus assueta, turpis, & multis infirmitatibus laborans, sit sustinenda per totam vitam. O domesticas controversias j. ô dura, & fœda jurgia: D. Chrysofom. homil. 63. in Matth. ait: Levius est contra concupiscentiam præliari, & contra se ipsum, quam ad mulierem malam. Grande certamen est homini cum se ipso, cumque sua concupiscentia, sed gravius contra foeminam decertare, nam concupiscentia pugnat ardore flammæ; at mulier multis, & variis modis; furore, ita, mille artibus, illecebris concupiscentiam, & appetitum inflammans, ut miserum hominem devincat, ac projiciat: Unde ait Tertullian. lib. de habitu foeminar. r. lib. ad Mulierem sic loquens: Tu es diaboli janua, tu es arboris illius referax; tu es divina legis defestrux tu es; qua ei persuasisti, quem diabolus aggredi non valuit; & idem D. Chrysofom. præclari ait: Quid aliud est mulier, quam amicitia inimica, in effugabilis pœna, necessarium malum, naturalis tentatio, desiderabilis calamitas, domesticum periculum delectabile detrimentum: mali natura, boni colore depicta.

D. Chryf. Levius est contra concupiscentiam præliari, quam contra mulierem.

Terull. A muliere mala multa.

Gen. 2. n. 18. Non est bonum hominem esse solum, faciamus ei adjutorium simile sibi. Ex originali Hebræo loquitur, Faciamus ei adjutorium ex adverso ejus: Adjutorium est, & stare ex adverso dicitur, hostis, & adjutrix est? Adjutorium est ad prolem gerendam; hostis ad perturbandam pacem; & ad domestica bella crudeliter excitanda. Sic ait: D. Hieronym. lib. 1. contra Jovinian. Ubimulier mala, nulla pax; amica fœdera rumpuntur, & omnia perturbantur. Vis scire, quam verum sit id, quod dicitur; Faciamus ei adjutorium ex adverso ejus. Præclare de Samfone ait: D. Ambrosius: Samson validus, & fortis, led-

74. Creatis cœlestis rebus, & simul jam primo homine creato, sui comparis desiderio tenebatur, ut dicitur: Adæ vero non inveniebatur adjutor similis ejus; & inde somni sopore immisio, ex una è costis Adami foemina edificatur: Tamen verba illa, quæ paulò ante scripta sunt, maxime expendenda veniunt. Gen. 2. n. 18. Non est bonum hominem esse solum, faciamus ei adjutorium simile sibi. Ex originali Hebræo loquitur, Faciamus ei adjutorium ex adverso ejus: Adjutorium est, & stare ex adverso dicitur, hostis, & adjutrix est? Adjutorium est ad prolem gerendam; hostis ad perturbandam pacem; & ad domestica bella crudeliter excitanda. Sic ait: D. Hieronym. lib. 1. contra Jovinian. Ubimulier mala, nulla pax; amica fœdera rumpuntur, & omnia perturbantur. Vis scire, quam verum sit id, quod dicitur; Faciamus ei adjutorium ex adverso ejus. Præclare de Samfone ait: D. Ambrosius: Samson validus, & fortis, led-

Mulier ex adverso est homini, & pacem perturbat.

D. Hieron. D. Ambrosius.

75. Ait Paulus 1. Corinth. 7. n. 27. de homine uxorato differens. Alligatus es uxori? noli querere solutionem: solutus es ab uxore? noli querere uxorem. Quæ verba exponens D. Hieronymus ita contra Jovinian. scribit: Qui uxorem habet, & debitor dicitur, & servus uxoris, (quod malorum servorum est) alligatus: Nempeservilis est maritorum conditio, & gravis uxoriibus famulatus. Mancipia jure gentium servitia dominis præstant, & maritus nuptiali vinculo, uxori non ut cumque tanquam qualibet servus, sed ut malus servus vinculis, ac compedibus alligatus, (quod malorum servorum est) alligatus. Profunde nota verba Pauli, quæ sequuntur: solutus es ab uxore? noli querere uxorem: Ac si dicat Apostolus, semel alligatus fuisti uxori tanquam vilis servus, ubi tantas difficultates, molestias, afflictiones, onerata, & tædia es expertus, ut ipse Apostolus ibidem loco citato, n. 29. subdat: Tribulationem tamen carnis habebunt, ut ibi explicant D. Chrysof. D. Ambrosius. D. Thomas, D. Anselmus, & alii. Solutus es ab uxore? noli querere uxorem. Expertus fuisti onera matrimonii, tot dolores, tot argustias, ac familiares rixas, duramque illius servitutem: solutus es ab uxore: à tam diris vinculis, ac cætenis liberatus, noli iterum eis commisereri, ac implicari. Conjugium enim à jugo dicitur, teste D. Ambrosio. lib. 3. ad Virg ubi ait: Bonum est conjugium, sed à jugo tractum, & à mundi jugo. Excusasti tu à jugo matrimonii, noli iterum ei subjicere colla.

75. Ait Paulus 1. Corinth. 7. n. 27. de homine uxorato differens. Alligatus es uxori? noli querere solutionem: solutus es ab uxore? noli querere uxorem. Quæ verba exponens D. Hieronymus ita contra Jovinian. scribit: Qui uxorem habet, & debitor dicitur, & servus uxoris, (quod malorum servorum est) alligatus: Nempeservilis est maritorum conditio, & gravis uxoriibus famulatus. Mancipia jure gentium servitia dominis præstant, & maritus nuptiali vinculo, uxori non ut cumque tanquam qualibet servus, sed ut malus servus vinculis, ac compedibus alligatus, (quod malorum servorum est) alligatus. Profunde nota verba Pauli, quæ sequuntur: solutus es ab uxore? noli querere uxorem: Ac si dicat Apostolus, semel alligatus fuisti uxori tanquam vilis servus, ubi tantas difficultates, molestias, afflictiones, onerata, & tædia es expertus, ut ipse Apostolus ibidem loco citato, n. 29. subdat: Tribulationem tamen carnis habebunt, ut ibi explicant D. Chrysof. D. Ambrosius. D. Thomas, D. Anselmus, & alii. Solutus es ab uxore? noli querere uxorem. Expertus fuisti onera matrimonii, tot dolores, tot argustias, ac familiares rixas, duramque illius servitutem: solutus es ab uxore: à tam diris vinculis, ac cætenis liberatus, noli iterum eis commisereri, ac implicari. Conjugium enim à jugo dicitur, teste D. Ambrosio. lib. 3. ad Virg ubi ait: Bonum est conjugium, sed à jugo tractum, & à mundi jugo. Excusasti tu à jugo matrimonii, noli iterum ei subjicere colla.

76. Quinque Reges Amorrhæorum Josue pugnaciter invasit, tota die pugnando strenue devallabat. Vergit ad occasum Sol, & victoriarum tempus cripiebat, dum ejus absentia, tenebrarum obsequio, fugæ locum advertariis parabat: Tunc Josue imperiosâ voce clamat: Sol contra Gabaon ne movearis, & Luna contra vallem Aialon: steteruntque Sol, & Luna, donec ulcisceretur se gens de inimicis suis: Josue 10. n. 12. & 13. Stupenda hominis vox, & humano fastigio major; quippe, quæ cæli astris stationem indixit, toto stupente Orbe. Lux Solis illi necessaria erat ad victoriam, tenuis autem Lunæ nitior supervacanea ad consummandam hostium stragem, cur tam ardentem in votis erat? cur Lunam sistere tam vehementer exoptat? et si forte nullus interpretum dubium agnovit, illud Abulenſis solvit ibi, q. 21. & ait: Contra Gabaon ne movearis, & Luna contra vallem Aialon. Quæret aliquis, cur Josue oraverit stare Lunam? quia mora ea credebatur movendum Solem: Cum Josue adeo necessarium fuisset lumen Solis putaverit, non reputavit supervacaneum, sed necessarium, Lunam pariter sistere; nam nota Luna, pro certo reputavit Solem non stare, & eam non sequi: Quia mora ea credebatur movendum Solem: sic enim Phœbus suam Phœben adamare putatur, eique allociari, ac ejus veluti vestigia sequi, ut valde difficile putaverit Josue Solem à mundi initio, rapidisque cursibus, ex Dei imperio assuetum, humanâ voce sistere, & ejus cursum cohibere, nisi & Luna pariter sistere suum cursum ac

77. Dicitur Ecclesiastic. 23. n. 23. Non est ira supra iram mulieris. Commorari leoni & draconi placebit, quam habitare cum muliere nequam. Tigurina vertit: Apud leonem, & draconem Tigurina. commorari præoptari potius, quam habitare cum muliere improba. Syrus: Præstat habitare Syrus. apud leonem, & apud draconem, quam habitare cum muliere mala in domo. Et cur potius eligenda est habitatio cum ferocissimo leone, ac dracone, quam cum mala muliere? Leo, & Draco arte cicurantur, ac humilitate; & beneficiis deliniuntur; ut videre est in Leone Androdi, qui ob exemptam ab eo è pede spinam, cum à morte liberavit, teste Gellio lib. 5. c. 14. Et B. Hieronymo, seu Gerasimo, quidam Leo, tanquam asinus serviebat, ut testatur Joannes Moscus in præto spiritali; at male mulieris nequitia incurabilis est, humilitate insolens, benevolentia induratur, beneficiis exasperatur, nullâ arte; aut modo vinci, vel donari potest. Ad locum Proverbior. 21. n. 19. Melius est habitare in terra deserta, quam cum muliere rixosa, & iracunda, ait D. Chrysofom. homil. 13. ex variis in Matth. & ex eo D. Damascen. Paral. 1. cap. 76. Nulla in hoc mundo bestia similis mulieris mala. ... Quid inerat quadrupedia animalia Leone servius? Sed nihil ad hanc; aut in serpentibus, quid dracone atrocius sed ne hoc quidem juxta mulierem malam, & linguosam conferris potest. Nam, & Leo, & Draco in malo inferiores sunt. Testificatur huic sermone meo sapientissimus Salomon: Cohabitare draconi melius est, quam cum muliere mala, & linguosa. Et ne putes Prophetam in ironia hoc dixisse, ex ipsis rebus discere manifestius. Danielcm in lacu Daniel. 6. reverit; justum vero illum Nabucem Jer. 3. Reg. 18. bel interfecit: Cetus Jonam in ventre custodivit: Dalila autem Samson circumventum illecebris, raso etiam capite deformatum, alienigenis tradidit. Joannem Baptistam in deserto viventem subiecta feritate tremuerunt. Eliam corvi in monte paverunt, & Jezabel cum post illam reddita per ipsam terris pluvia gratiam persequatur, ne penam mortis ei redderet. Nil polchrius, ac elegantius.

78. Qui dixit illis: non omnes capiunt verbum istud, sed quibus datum est. Sunt Eunuchi, qui de matris utero sic nati sunt, & sunt Eunuchi, qui facti sunt ab hominibus, & sunt Eunuchi, qui se ipsos castraverunt propter regnum cœlorum. Qui potest capere, capiat.

79. Non omnis homo sufficiens. Mota Luna, Sol pariter movendus erat: sic Phœbus suæ Phœbe tam ardentem afflit, & inhaeret: Ex his, quæ sunt in cœlo conjicere licet, quid erit in terris: quamvis maritus sit veluti unus Sol, ad nutum uxoris trahitur, & inclinatur.

80. Non omnis homo sufficiens. Mota Luna, Sol pariter movendus erat: sic Phœbus suæ Phœbe tam ardentem afflit, & inhaeret: Ex his, quæ sunt in cœlo conjicere licet, quid erit in terris: quamvis maritus sit veluti unus Sol, ad nutum uxoris trahitur, & inclinatur.

81. Non omnis homo sufficiens. Mota Luna, Sol pariter movendus erat: sic Phœbus suæ Phœbe tam ardentem afflit, & inhaeret: Ex his, quæ sunt in cœlo conjicere licet, quid erit in terris: quamvis maritus sit veluti unus Sol, ad nutum uxoris trahitur, & inclinatur.

77. Dicitur Ecclesiastic. 23. n. 23. Non est ira supra iram mulieris. Commorari leoni & draconi placebit, quam habitare cum muliere nequam. Tigurina vertit: Apud leonem, & draconem Tigurina. commorari præoptari potius, quam habitare cum muliere improba. Syrus: Præstat habitare Syrus. apud leonem, & apud draconem, quam habitare cum muliere mala in domo. Et cur potius eligenda est habitatio cum ferocissimo leone, ac dracone, quam cum mala muliere? Leo, & Draco arte cicurantur, ac humilitate; & beneficiis deliniuntur; ut videre est in Leone Androdi, qui ob exemptam ab eo è pede spinam, cum à morte liberavit, teste Gellio lib. 5. c. 14. Et B. Hieronymo, seu Gerasimo, quidam Leo, tanquam asinus serviebat, ut testatur Joannes Moscus in præto spiritali; at male mulieris nequitia incurabilis est, humilitate insolens, benevolentia induratur, beneficiis exasperatur, nullâ arte; aut modo vinci, vel donari potest. Ad locum Proverbior. 21. n. 19. Melius est habitare in terra deserta, quam cum muliere rixosa, & iracunda, ait D. Chrysofom. homil. 13. ex variis in Matth. & ex eo D. Damascen. Paral. 1. cap. 76. Nulla in hoc mundo bestia similis mulieris mala. ... Quid inerat quadrupedia animalia Leone servius? Sed nihil ad hanc; aut in serpentibus, quid dracone atrocius sed ne hoc quidem juxta mulierem malam, & linguosam conferris potest. Nam, & Leo, & Draco in malo inferiores sunt. Testificatur huic sermone meo sapientissimus Salomon: Cohabitare draconi melius est, quam cum muliere mala, & linguosa. Et ne putes Prophetam in ironia hoc dixisse, ex ipsis rebus discere manifestius. Danielcm in lacu Daniel. 6. reverit; justum vero illum Nabucem Jer. 3. Reg. 18. bel interfecit: Cetus Jonam in ventre custodivit: Dalila autem Samson circumventum illecebris, raso etiam capite deformatum, alienigenis tradidit. Joannem Baptistam in deserto viventem subiecta feritate tremuerunt. Eliam corvi in monte paverunt, & Jezabel cum post illam reddita per ipsam terris pluvia gratiam persequatur, ne penam mortis ei redderet. Nil polchrius, ac elegantius.

80. Non omnis homo sufficiens. Mota Luna, Sol pariter movendus erat: sic Phœbus suæ Phœbe tam ardentem afflit, & inhaeret: Ex his, quæ sunt in cœlo conjicere licet, quid erit in terris: quamvis maritus sit veluti unus Sol, ad nutum uxoris trahitur, & inclinatur.

81. Non omnis homo sufficiens. Mota Luna, Sol pariter movendus erat: sic Phœbus suæ Phœbe tam ardentem afflit, & inhaeret: Ex his, quæ sunt in cœlo conjicere licet, quid erit in terris: quamvis maritus sit veluti unus Sol, ad nutum uxoris trahitur, & inclinatur.

82. Non omnis homo sufficiens. Mota Luna, Sol pariter movendus erat: sic Phœbus suæ Phœbe tam ardentem afflit, & inhaeret: Ex his, quæ sunt in cœlo conjicere licet, quid erit in terris: quamvis maritus sit veluti unus Sol, ad nutum uxoris trahitur, & inclinatur.

83. Non omnis homo sufficiens. Mota Luna, Sol pariter movendus erat: sic Phœbus suæ Phœbe tam ardentem afflit, & inhaeret: Ex his, quæ sunt in cœlo conjicere licet, quid erit in terris: quamvis maritus sit veluti unus Sol, ad nutum uxoris trahitur, & inclinatur.

84. Non omnis homo sufficiens. Mota Luna, Sol pariter movendus erat: sic Phœbus suæ Phœbe tam ardentem afflit, & inhaeret: Ex his, quæ sunt in cœlo conjicere licet, quid erit in terris: quamvis maritus sit veluti unus Sol, ad nutum uxoris trahitur, & inclinatur.

85. Non omnis homo sufficiens. Mota Luna, Sol pariter movendus erat: sic Phœbus suæ Phœbe tam ardentem afflit, & inhaeret: Ex his, quæ sunt in cœlo conjicere licet, quid erit in terris: quamvis maritus sit veluti unus Sol, ad nutum uxoris trahitur, & inclinatur.

VERSIONES.

Syrus n. 11. ex Guid. Non omnis homo sufficiens.